

Održivi gradovi

Kultura zaborava

Kultura se topi. Ona je tračak nade ponovnog buđenja. Hoćemo li ga dočekati ili čemo se prepustiti vremenu? Hoće li ikada biti bolje? Održivi grad počeo je tonuti u bezdan, a muka naroda ne izrasta u novu klicu, klicu zaborava i rođenja kulture – održivosti grada.

Neka mi oproste sve njegove ulice, parkovi i lijeva obala rijeke. Mutne, zaglušujuće i prljave rijeke, rijeke koje šute ne će isprati sjećanja i ne znaju za zaborav. Ne će odnijeti tugu, ni sreću, samo će me u kišno predvečerje zapljasnuti svojim crnim valovima. Ne pjeniš se, rijeko moja; odlazim, jer smrdiš, jer nema glasa, napretka, ni života od tebe. Tvoje su obale puste i već odavno isprala si svaki kamen, svaki grumen koji mi je nešto značio. Okrutna kao gladna zvijer čekaš i vrebaš svoje žrtve da u svoj libar od stakla upišeš još jedno građansko ime. Što mi značiš, grade moj? Znaju li tvoji krovovi za Aveniju? Znaju li tvoji žitelji za kulturu i zanemarivanu supkulturu, staru baštinu, Tvrđu kojom hode u noćnim pohodima bezbrižne lutalice??? Kugin spomenik, povijesno mjesto K topu i *taxa vagabundorum* tebi su samo puke sintagme. Ne... Ne znaju oni za kišu znanja i kulturne manifestacije kojom vrvi grad na Dravi. Oni imaju plastično nebo iznad sebe i ne mogu zaustaviti niti najsporiji tramvaj te doći do Avenije, secesijskog izvora kulture. Oni su prevladali i misli su njihove dominantne. Oni vladaju. Oni određuju. Oni propisuju. Misliš li da su tvoje ceste posipane šećerom, a ne vidiš pločnike upljuvane žvakaćim gumama, koje vrište i mole za kap vode, za kap vode duginih boja koje bi zasjale iznad njih. Tvoja cesta, tvoj pločnik žutih linija i aleje citata žude za tvojim hodom ili za našim kotačima. Ne žele oni uhvatiti voz na žutim linijama ili uskim tračnicama te pohiti znanju. Jer... oblak jedan, satkan od snova Osječana, krvari... Snova za nečim boljim, tuđim, dakako slađim, za srećom... za ljudima koji se mijenjaju, koji mijenjaju sve oko sebe; koji nisu zaslijepljeni tvojom maglom *borbenih voditelja* i vlastitim interesima neznanja i mržnje suprotnih boja. Ipak... Odlazim ti grade... Nisi me znao, a niti mogao zadržati... Odlazim tražiti svjetlu boju, rakove, školjke, morske alge i boje koje se poštju... Pjesmu ču ti pjevati, dok budem daleko mislila na tebe, jer ipak, samo si me ti nemilosrdno jutrima budio, sipao snijeg po obrazima i prljao blatom i zemljom, a veliki si bio... I voljela sam te i dalje te volim, iako su moji osjećaji prema tebi propadali kroz slojeve smoga i poprimali jednolične tonove u kojima ih nisam raspoznavala. Sada razaznajem tugu, a i dalje te želim. Volim sjećanje na neka prošla vremena, kada sam sretna prolazila tvojim ulicama uz glazbu i život. Ostavljam ti sada ovu praznu sredinu, za ono malo slatkog okusa šećera u prahu, za one male mrvice, koje su pojeli ptice u jutrima ljepljive magle. Uzet ču ti samo još jedan cvijet... Sjećaš se ti žutog cvijeta? Stavit ču ga u kosu, kao nekada... i idem... odlazim, da te ne udišem, da me ne guši više, jer bolest, koju širiš, neizlječiva je... I stojim sada ovdje, ne peronu zaborava, Ulice avenije (tako ju ipak zovem), gužvam svoju kosu i sretna sam... U inat svima koji ostaju, svima koji te još podnose, a znam da im je teško kao i meni.

Tko li je kriv? Ostavljam ti i ljude koje volim, njih molim te, čuvaj i budi blag prema njima, i samo još nešto... Ne budi ih, kao mene prije dvadeset šest ljeta. Nosim sve, a jedino što ču ti vratiti, bit će sjećanja koja ču ti donijeti u mjesecu opadajućeg lišća, kad nabujalu rijeku

bude gušila kiša, a ulice tvoje pjena ispirala. I evo ti još jedan oblak dima, žar cigarete i pepeo njen, da te podsjeća na mene, dok neki novi ljudi budu šetali tvojim obalama...